

Sygnatura akt: I C 273/19 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

4 października 2019 roku

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Hanna Woźniak

Protokolant: sekretarz Jacek Kutta

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2019 roku w Wąbrzeźnie na rozprawie

sprawy z powództwa: **(...) w G.**

przeciwko: **B. S.**

- o zapłatę

I. oddala powództwo w całości;

II. ustala, że koszty procesu ponosi strona powodowa

Sędzia

Hanna Woźniak

POUCZENIE

Pozwany, przeciwko któremu zapadł wyrok zaoczny, może złożyć do tutejszego Sądu sprzeciw w ciągu dwóch tygodni od daty doręczenia mu wyroku.

W piśmie zawierającym sprzeciw pozwany powinien przytoczyć zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, oraz okoliczności faktyczne i dowody. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w sprzeciwie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Sprzeciw złożony po terminie oraz sprzeciw, którego braków strona w wyznaczonym terminie nie uzupełniła, Sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym.

Jeżeli sprzeciw zostanie złożony prawidłowo, sprawa zostanie rozpoznana w zwykłym trybie przez Sąd I instancji.

Powód może wnieść apelację od niniejszego wyroku zaocznego do Sądu Okręgowego w T.VIII Wydział Cywilny Odwoławczy, za pośrednictwem Sądu Rejonowego w W. I Wydziału Cywilnego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu wyroku wraz z uzasadnieniem lub w terminie 21 dni od daty doręczenia mu wyroku zaocznego, gdy powód nie złożył wniosku o uzasadnienie. Sąd uzasadnia wyrok zaoczny jedynie wówczas, gdy powództwo zostało oddalone w całości lub w części (art. 342 k.p.c.). Termin do złożenia przez powoda wniosku o uzasadnienie wynosi 7 dni licząc od daty doręczenia mu wyroku zaocznego.

Strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadomić Sąd o każdej zmianie miejsca zamieszkania. W razie zaniebdania tego obowiązku pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba, że nowy adres jest Sądowi znany.

W przypadku nie złożenia sprzeciwu co do istoty sprawy, stronie przysługuje zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w wyroku zaocznym. Wnosi się je do Sądu Okręgowego w T. za pośrednictwem tutejszego Sądu w terminie 1 tygodnia od dnia doręczenia odpisu wyroku zaocznego. Zażalenie powinno czynić zadość wymaganiom przepisany dla pisma procesowego oraz zawierać wskazanie zaskarżonego postanowienia i wniosek o jego zmianę lub uchylenie, jak również zwięzłe uzasadnienie zażalenia ze wskazaniem w miarę potrzeby nowych faktów i dowodów.

ZARZĄDZENIE

1. (...);

2. (...)

- (...),

- (...),

3. (...);

W., 04/10/2019

SSR Hanna Woźniak

Sygn. akt I C 273/19 upr

UZASADNIENIE

W pozwie z 06.12.2018 powód (...) w G. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej B. S. kwoty 246,22 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także kosztów procesu. Uzasadniając swoje żądanie powód podał, iż przedmiotową wierzytelność nabył na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności przyszłych od (...) Sp. z o.o., a powstała ona w związku z udzieleniem pozwanej przez pierwotnego wierzyciela pożyczki pieniężnej w oparciu o umowę nr (...) z 13.12.2017 (k.3-4v).

Postanowieniem z 13.03.2019 Sąd Rejonowy L. rozpoznanie sprawy przekazał do Sądu Rejonowego w W. (k.10).

Uzupełniając braki formalne pozwu, powód podtrzymał swoje roszczenie (k.16-17v).

Pozwana nie stawiła się na rozprawę, będąc prawidłowo zawiadomioną o jej terminie (k.52), nie żądała rozpoznania sprawy pod swoją nieobecność i nie zajęła żadnego stanowiska procesowego.

Sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

na podstawie wniosku o produkt pożyczkowy, w dniu 13.12.2017 (...) L. Sp. z o.o w G. (pożyczkodawca) zawarł z pozwaną B. S. (pożyczkobiorca) umowę pożyczki nr (...) na okres do 01.06.2018, na podstawie której wypłacił jej kwotę 1.000 zł. Zgodnie z umową całkowita kwota do zapłaty wносиła 1.436,23 zł i obejmowała oprócz zwrotu kwoty pożyczki, także całkowity koszt pożyczki, na który składały się: odsetki kapitałowe w kwocie 36,23 zł i prowizja w kwocie 400 zł. Całkowita kwota do zapłaty miała zostać zwrócona przez pożyczkobiorcę zgodnie z harmonogramem, w 6 miesięcznych ratach, płatnych w wysokości po 240 zł, a ostatnia wyrównawcza – 236,23 zł, do 1 dnia każdego miesiąca,

począwszy od 01.01.2018. Za okres opóźnienia w spłacie pożyczki lub spłacie raty pożyczkodawca był uprawniony do naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości 2-krotności odsetek ustawowych za opóźnienie.

Dowody:

- ***wniosek o produkt pożyczkowy (k.35-35v);***
- ***umowa pożyczki z załącznikami (k.37-38, k.40-42);***
- ***harmonogram spłat (k.38v);***
- ***potwierdzenie dokonania przelewu (k.39).***

B. S. dokonała spłaty zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki nr (...), w łącznej wysokości 1.200 zł.

Okoliczność bezsporna.

W dniu 26.11.2014 (...) Sp. z o.o. zawarł z (...) w G. umowę sprzedaży wierzytelności przyszłych w ramach procesu sekurytyzacji, na podstawie której 18.12.2017 dokonał przeniesienia wierzytelności przysługującej wobec pozwanej z tytułu umowy pożyczki nr (...).

Dowody:

- ***umowa sprzedaży wierzytelności przyszłych w ramach procesu sekurytyzacji (k.43-44v);***
- ***lista wierzytelności nr 183 (k.46).***

Sąd zważył, co następuje:

powództwo okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę, albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wydaje wyrok zaoczny. Sąd nie może wydać wyroku zaocznego, jeżeli pomimo niestawiennictwa pozwanego na rozprawie, żądał on przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności albo składał już w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie (art. 340 k.p.c.), stwierdzono nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność pozwanego jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć (art. 214 § 1 k.p.c.).

W realiach niniejszej sprawy zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego, ponieważ pozwana nie wdała się w spór, co do istoty sprawy, pomimo prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy, nie stawiła się na jej termin, nie zajęła żadnego stanowiska procesowego, nie wносиła o przeprowadzenie rozprawy w swojej nieobecności, ponadto brak jest podstaw, aby przyjąć, iż wystąpiły szczególne przeszkody uniemożliwiające jej stawiennictwo do Sądu.

Po myśli art. 339 § 2 k.p.c., Sąd wydając wyrok zaoczny przyjmuje za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Powód dochodził spełnienia przez pozwaną zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki gotówkowej, w związku z przelewem wierzytelności na jego rzecz. Zgodnie z art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Przelew wierzytelności jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej, a przedmiotem przelewu jest wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać i która jest w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). W

oparciu o zaprezentowane przez powoda dokumenty prywatne Sąd przyjął, iż (...) w G. wykazał swoją legitymację procesową.

Podstawę prawną roszczenia stanowił art. 720 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Do głównych świadczeń stron należy zaliczyć udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony czas (po stronie pożyczkodawcy) oraz zwrot tych środków (po stronie pożyczkobiorcy).

Pozwana jest konsumentem, zaś pierwotny wierzyciel przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych, dlatego zastosowanie w niniejszej sprawie winny znaleźć także przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2016.1528 j.t.), w szczególności art. 3 ust. 1 określający, iż przez umowę o kredyt konsumencki należy rozumieć umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1 wskazanej ustawy).

Okoliczności zawarcia umowy pożyczki oraz dokonania przez pozwaną jej spłaty w kwocie 1.200 zł należy uznać za bezsporne.

Mając na względzie przepisy o zobowiązaniach umownych i ochronie konsumenta przed niedozwolonymi klauzulami umownymi, wątpliwości Sądu wzbudził zapis umowny pozwalający na obciążenie pozwanej, w związku z zawarciem umowy pożyczki, prowizją w kwocie 400 zł.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4).

Jak słusznie zauważa się w orzecznictwie sądowym, sprzeczne z dobrymi obyczajami są m.in. działania wykorzystujące np. niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (vide m.in. wyrok SA w Warszawie z 27.01.2011r. w sprawie VI ACa 771/10). Rażąco naruszenie interesów konsumenta zachodzi natomiast w sytuacji, w której w rażący sposób została naruszona równowaga interesów stron umowy przez to, że jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, formułując konkretne postanowienie umowy. Określenie "rażąco" należy stosować do znacznego odchylenia przyjętego uregulowania od zasady uczciwego wyważenia praw i obowiązków (vide m.in. wyrok SA w Warszawie z 14.09.2011r. w sprawie VI ACa 291/11; wyrok SA w Warszawie z 14.12.2010r. w sprawie VI ACa 487/10).

Nie ulega wątpliwości, że umowa została zawarta przy użyciu wzorca (formularza), pozwana nie miała zatem rzeczywistego wpływu na jej treść, poszczególne postanowienia umowy nie były z nią uzgadniane indywidualnie. Ponadto powód – pomimo brzmienia art. 385¹ § 4 k.c. – nie wykazał żadnym dowodem, aby postanowienia umowy w części dotyczącej prowizji zostały uzgodnione indywidualnie (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.).

W ocenie Sądu, jako nieuzasadnione należało potraktować żądanie powoda zapłaty przez pozwaną prowizji wynoszącej 400 zł. Zważając bowiem na okoliczność ustalenia w umowie pożyczki wynagrodzenia w postaci odsetek

umownych, naliczenie prowizji budzi poważne wątpliwości, zarówno co do jej zasadności, jak i wysokości. W sytuacji, gdy normalnym i uprawnionym wynagrodzeniem pożyczkodawcy są odsetki umowne zastrzeżone również w analizowanej umowie pożyczki, Sąd uznał, że pożyczkodawca w sposób nieuprawniony naliczył dodatkowe wynagrodzenie w formie prowizji, nie wskazując przy tym żadnych kryteriów, które legły u podstaw jej obliczenia, a ponadto należało przyjąć, iż opłata ta cechuje się w sposób rażąco nadmierną wysokością, skoro stanowi 40 % kwoty faktycznie wypłaconej pożyczkobiorcy.

Zawierając umowę konsument powinien mieć gwarancję, że naliczone pozaodsetkowe koszty odpowiadają kosztom czynności, których dotyczą, oraz że ich wysokość nie jest zbyt wygórowana, a więc nie narusza dobrych obyczajów. Koszty te ze względów technicznych mogą mieć charakter zryczałtowany lub obliczony według czytelnych kryteriów, kredytodawca musi się jednak liczyć z koniecznością uzasadnienia wysokości pobieranych opłat. Tymczasem powód w niniejszej sprawie nie podołał powyższemu obowiązkowi, dlatego należało przyjąć, iż pożyczkodawca rażąco naruszył interes pożyczkobiorcy. Stąd postanowienie umowy w tym zakresie uznano za klauzulę niedozwoloną, która nie wiąże pozwanej.

W ocenie Sądu w oparciu o przedmiotową umowę pozwana powinna zapłacić tylko kwotę 1.036 zł (1000 zł kapitał + 36,23 zł odsetki umowne), a skoro jeszcze przed wniesieniem pozwu dokonała płatności w zakresie 1.200 zł, oznacza to, iż wywiązała się w całości ze swojego zobowiązania, dlatego w pkt I wyroku powództwo podlegało w całości oddaleniu.

W pkt II wyroku Sąd ustalił, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, iż koszty procesu ponosi strona powodowa, która w całości przegrała spór sądowy.

Sędzia

Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...):

-(...);

3. (...)

W., 08.11.2019

SSR Hanna Woźniak